

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

PRZEPISY O SĘDZIACH JEŹDZIECKICH

Obowiązują od dnia 1 września 2008 roku.

Wydanie 5.0, 2008 rok.

Ze zmianami przyjętymi przez Zarząd PZJ w dn. 7 kwietnia 2009 r.,
obowiązującymi od dn. 8 kwietnia 2009 r.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

- I. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startów, dobrostan konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrządku, kucia oraz transportu.
- II. Konie i jeźdźcy muszą być zdrowi, kompetentni i wytrenowani, zanim wezmą udział w zawodach. Dotyczy to także stosowanych leków, środków medycznych oraz zabiegów chirurgicznych zagrażających dobrostanowi konia lub ciąży klaczy, oraz przypadków nadużywania pomocy medycznej.
- III. Zawody nie mogą zagrażać dobrostanowi konia. Należy zwracać szczególną uwagę na teren zawodów, stan techniczny podłoża, warunki stajenne i atmosferyczne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- IV. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
- V. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby działające jeździectwie do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

SPIS TREŚCI

Art. 1. Osoby oficjalne na zawodach jeździeckich.....	
Art. 2. Kolegium sędziów PZJ.....	
Art. 3. Kolegium sędziów WZJ.....	
Art. 4. Komisja sędziowska.....	
Art. 5. Zespół orzekający.....	
Art. 6. Sędzia główny zawodów.....	
Art. 7. Zastępca sędziego głównego.....	
Art. 8. Procedura dokonywania obsad sędziowskich.....	
Art. 9. Wyposażenie sędziego.....	
Art. 10. Strój sędziowski.....	
Art. 11. Ważność wyników zawodów.....	
Art. 12. Delegat sędziowski PZJ.....	
Art. 13. Delegat sędziowski WZJ.....	
Art. 14. Minimalna liczba osób oficjalnych.....	
Art. 15. Koszty osób oficjalnych.....	
Art. 16. Konflikt interesów.....	
Art. 17. Komisarz generalny PZJ.....	
Art. 18. Krajowy sędzia jeździecki.....	
Art. 19. Zmiana danych osobowych sędziego.....	
Art. 20. Licencje sędziowskie.....	
Art. 21. Klasy sędziowskie.....	
Art. 22. Międzynarodowy sędzia jeździecki.....	
Art. 23. Listy ewidencyjne sędziów.....	
Art. 24. Kursy sędziowskie.....	
Art. 25. Zgłoszenie kursu sędziowskiego.....	
Art. 26. Nadawanie uprawnień klasy 3.....	
Art. 27. Listy internetowe i legitymacje sędziowskie.....	
Art. 28. Awansowanie sędziów.....	
Art. 29. Uprawnienia sędziów z klasą 1.....	

Art. 30. Klasa państwowa.....	
Art. 31. Sędzia promotor.....	
Art. 32. Obowiązki sędziego promotora.....	
Art. 33. Obowiązki sędziego kandydata do awansu.....	
Art. 34. Egzamin sędziowski.....	
Art. 35. Okres przejściowy przepisów.....	
Art. 36. Ocena sędziego.....	
Art. 37. Ujeżdżenie. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 38. Skoki. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 39. WKKW. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 40. Powołenie. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 41. Woltyżerka. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 42. Rajdy. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 43. Reining. Uprawnienia sędziowskie.....	
Art. 44. Sędziowie po 70 roku życia.....	
Art. 45. Odznaki sędziowskie.....	
Art. 46. Honorowa statuetka kolegium sędziów.....	

Artykuł 1. OSOBY OFICJALNE NA ZAWODACH JEŹDZIECKICH

Na zawodach we wszystkich dyscyplinach jeździeckich, do pełnienia różnych specjalistycznych, funkcji powoływane są osoby z odpowiednimi uprawnieniami nazywane osobami oficjalnymi. Osobami oficjalnymi na zawodach są:

- sędziowie - członkowie komisji sędziowskiej;
- sędziowie przy przeszkodach i pomocniczy;
- komisarze;
- gospodarz toru;
- delegaci PZJ/WZJ: sędziowski, techniczny i weterynaryjny;
- członkowie komisji weterynaryjnej;
- członkowie komisji odwoławczej.

Sędziami na zawodach krajowych mogą być tylko te osoby, które posiadają ważną polską licencję sędziowską. Kolegium Sędziów PZJ może w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Dyscypliny wyrazić zgodę na udział sędziego zagranicznego w składzie komisji sędziowskiej zawodów krajowych.

Artykuł 2. KOLEGIUM SĘDZIÓW PZJ

1. Sędziowie wszystkich dyscyplin jeździeckich są podlegają władzom Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KGPZJ).

2. Kolegium Sędziów PZJ:

- działa w oparciu o regulamin Kolegium Sędziów PZJ;
- nadaje uprawnienia sędziego sportowego we wszystkich dyscyplinach jeździeckich;
- nadaje i aktualizuje licencje sędziowskie;
- awansuje sędziów nadając klasy;
- prowadzi ewidencje sędziów i wydaje legitymacje;
- ustala i zatwierdza ostateczne obsady sędziowskie na zawody we wszystkich dyscyplinach jeździeckich, zgodnie z niniejszymi przepisami;
- opiniuje i zatwierdza sędziów na kursy międzynarodowe;
- opracowuje ostateczną redakcję regulaminów dyscyplin opracowanych przez komisje sportowe dyscyplin;
- współpracuje z kolegiami sędziowskimi Wojewódzkich Związków Jeździeckich;
- współpracuje z komisjami sportowymi wszystkich dyscyplin jeździeckich;

- nadaje wyróżnienia i nagrody, lub zgłasza takie wnioski do zarządu PZJ;
- rozpatruje wszelkie zgłoszenia dotyczące pracy sędziów i komisarzy na zawodach oraz dyscyplinuje ich stosując sankcje, zgodnie z niniejszymi przepisami, lub wnioskując o zastosowanie kary do Komisji Prawa i Dyscypliny lub zarządu PZJ.

Artykuł 3. KOLEGIUM SĘDZIÓW WZJ

1. Każdy Wojewódzki Związek Jeździecki powołuje kolegium sędziów WZJ, które organizuje pracę sędziów jeździeckich na terenie swojego województwa.

2. Przewodniczącego KS powołuje zarząd WZJ zgodnie ze statutem lub przyjętym regulaminem.

3. KS WZJ zobowiązane są do:

- 3.1. prowadzenia ewidencji sędziów zamieszkałych na terenie ich województwa w takim zakresie, w jakim dla wszystkich sędziów prowadzi ją KS PZJ ;
- 3.2. ustalania obsad sędziowskich na zawody regionalne w swoim województwie;
- 3.3. dostarczania do KS PZJ sprawozdań ze zrealizowanych obsad sędziowskich za każdy rok kalendarzowy;
- 3.4. zgłaszania sędziów kandydatów do awansu;
- 3.5. organizowania kursów sędziowskich;
- 3.6. dokonywania oceny sędziów;
- 3.7. wyznaczania delegatów sędziowskich na zawody regionalne.

Artykuł 4. KOMISJA SĘDZIOWSKA

1. Komisja sędziowska, jest to zespół osób z odpowiednimi uprawnieniami, który ma obowiązek nadzorować przebieg rozgrywanych konkursów lub prób, oraz ustalić i zatwierdzić oficjalne wyniki zawodów.

2. Skład komisji sędziowskiej jest wymieniony w propozycjach zawodów.

3. W skład komisji sędziowskiej wchodzi:

- sędzia główny zawodów;
- delegat sędziowski PZJ lub WZJ;
- członkowie komisji sędziowskiej.

Artykuł 5. ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ

1. Zespołem orzekającym jest część składu komisji sędziowskiej, pełniąca czynnie funkcje sędziowskie w aktualnie rozgrywanym konkursie lub próbie, których rezultatem będzie ustalenie oficjalnych wyników konkursu lub próby.

2. Ustalone przez zespół orzekający wyniki podlegają analizie i zatwierdzeniu przez sędziego głównego zawodów.

3. Zespół orzekający podlega sędziemu głównemu zawodów bez względu na to, czy pełnił on jakąkolwiek funkcję w zespole orzekającym, czy nie.

Artykuł 6. SĘDZIA GŁÓWNY ZAWODÓW

Pracami komisji sędziowskiej kieruje sędzia główny zawodów (przewodniczący komisji sędziowskiej), który odpowiada za:

1. organizację pracy i nadzór nad komisją sędziowską;
2. sprawdzenie, czy wszyscy członkowie komisji posiadają aktualną licencję, a w przypadku jej braku wyłączenie takiego członka komisji;
3. sporządzenie planu pracy komisji i rotację funkcji sędziowskich;
4. sprawdzenie dokumentów zawodników i koni;
5. zatwierdzenie list startowych i wyników zawodów. W dyscyplinie WKKW obowiązek ten spoczywa na delegacie technicznym;
6. umieszczenie na wynikach konkursów lub prób składu zespołu orzekającego;
7. komunikację z podległym mu szefem komisarzy zawodów;
8. sprawdzenie obecności służby medycznej i weterynaryjnej zawodów;
9. prawidłową współpracę z:

- komitetem organizacyjnym zawodów;
- delegatem technicznym;
- gospodarzem toru;
- delegatem weterynaryjnym;
- lekarzem weterynarii zawodów;
- lekarzem medycyny zawodów;
- przedstawicielami mediów.

10. dostarczenie księgowości zawodów wykazu sędziów i komisarzy zawierającego (wzór w dokumentach do pobrania):

- obowiązujących stawek ryczałtu dziennego;
- liczby dni pracy;
- koszty dojazdu:
 - biletów komunikacyjnych;
 - w przypadku dojazdu samochodem, liczby przejechanych kilometrów, których koszty należy zwrócić.

Artykuł 7. ZASTĘPCA SĘDZIEGO GŁÓWNEGO

1. Zastępcą sędziego głównego jest:

- na zawodach ogólnopolskich - delegat sędziowski PZJ;
- na zawodach niższej rangi - delegat sędziowski WZJ.

2. Zastępca sędziego głównego musi posiadać klasę odpowiednią do rangi zawodów:

- na zawodach ogólnopolskich – przynajmniej klasę 1;
- na zawodach niższej rangi – przynajmniej klasę 2. Jeżeli w komisji sędziowskiej są osoby posiadające klasę 1, to zaleca się, aby zastępca sędziego głównego też posiadał klasę 1.

3. Zastępca sędziego głównego zastępuje go:

- we wszelkich zleconych mu sprawach;
 - w nagłych przypadkach, kiedy zasięgnięcie opinii sędziego głównego jest niemożliwe, a decyzja musi być podjęta natychmiast;
 - w czasie nieobecności sędziego głównego na terenie zawodów.
4. W dyscyplinach jeździeckich, w których sędzia główny jest delegatem PZJ, funkcję zastępcy sędziego głównego pełni sędzia wymieniony dla tej funkcji w propozycjach zawodów.
5. W trakcie trwania konkursów lub prób, w miejscu pracy sędziów musi być zawsze obecny sędzia główny lub jego zastępca.
6. Zastępca sędziego głównego podlega sędziemu głównemu zawodów.

Artykuł 8. PROCEDURA DOKONYWANIA OBSAD SĘDZIOWSKICH

1. Skład komisji sędziowskiej (poza delegatem sędziowskim PZJ lub WZJ) jest proponowany przez komitet organizacyjny zawodów.

2. Delegata sędziowskiego wyznacza, a ostateczny skład komisji sędziowskiej zatwierdza kolegium sędziów:

- WZJ - dla zawodów szczebla wojewódzkiego;
- PZJ - dla zawodów szczebla centralnego.

3. Kolegium Sędziów PZJ – współpracując z komisjami sportowymi dyscyplin i komisją weterynaryjną - ustala wszystkie obsady osób oficjalnych na zawody rangi:

- Mistrzostw Polski;
- Mistrzostw Polski Młodych Koni;
- Finału Pucharu Polski;
- Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży.

4. Biuro PZJ lub WZJ ogłasza zatwierdzone obsady sędziowskie we wszystkich dyscyplinach jeździeckich na swojej stronie internetowej w ciągu 40 dni po zatwierdzeniu kalendarza imprez jeździeckich.

5. Komitet organizacyjny zawodów musi powiadomić zatwierdzonych sędziów przesyłając im propozycje zawodów i określając termin przyjazdu.

6. Sędzia ma obowiązek przyjąć funkcję sędziowską, do pełnienia której został wyznaczony. Jeżeli nie może jej przyjąć, to musi w ciągu 7 dni poinformować o tym organizatora zawodów.
7. Późniejsza rezygnacja z pełnienia wyznaczonej funkcji sędziowskiej może nastąpić jedynie z ważnej przyczyny.

Artykuł 9. WYPOSAŻENIE SĘDZIEGO

1. Sędzia pełniąc funkcję na zawodach powinien posiadać:
 - 1.1. elektroniczny stoper dokonujący pomiaru czasu z dokładnością przynajmniej do 1/100 sek., z możliwością zatrzymania i restartowania pomiaru bez zerowania wyniku;
 - 1.2. przepisy ogólne PZJ;
 - 1.3. przepisy i regulaminy dyscypliny jeździeckiej, w której jest sędzią;
 - 1.4. przepisy weterynaryjne PZJ;
 - 1.5. inne oficjalne aktualne interpretacje dotyczące sędziowania.
2. Sędzia jest zobowiązany do znajomości wszelkich aktualnie obowiązujących przepisów i regulaminów, śledzenia zachodzących w nich zmian oraz udziału w szkoleniach dokształcających.

Artykuł 10. STRÓJ SĘDZIOWSKI

1. Sędziowie przystępując do pracy na zawodach powinni być ubrani w oficjalny strój sędziowski. Tradycyjnym strojem jest granatowa marynarka, popielate spodnie, lub spódnica, koszula, krawaty i czarne buty. Dopuszczalne są garnitury w innych stonowanych kolorach. Sędziowie kobiety, mogą być ubrane w suknie, garsonki lub damskie garnitury. Zarówno dla mężczyzn i kobiet zalecane są kapelusze. Stroje muszą być czyste i schludne.
2. W dyscyplinach, których część zawodów rozgrywana jest w terenie, sędziowie mogą pełnić swoje funkcje w strojach sportowych.
3. Podczas ceremonii dekoracji zwycięzców, sędziowie występują zawsze w oficjalnych strojach sędziowskich.

Artykuł 11. WAŻNOŚĆ WYNIKÓW ZAWODÓW

1. Klasyfikacja sportowa zawodników oparta jest na oficjalnych wynikach zawodów. Klasyfikacja ta służy do:
 - przyznania nagród;
 - ustalenia rankingu sportowego zawodników, ewentualnie koni;
 - uzyskiwania norm ustalonych dla zdobywania klas sportowych.
2. Wyniki zawodów są ważne jeżeli zawody zostały przeprowadzone zgodnie z warunkami zawartymi w przepisach PZJ. Odpowiedzialność za spełnienie tych warunków spoczywa na przewodniczącym komisji sędziowskiej.

3. Wyniki zawodów mogą zostać uznane za nieważne częściowo lub w całości jeżeli:

- zawody zostały przeprowadzone w składzie sędziowskim liczbowo mniejszym, niż wymagany;
 - zawody zostały przeprowadzone przez sędziów nieposiadających wymaganych uprawnień;
 - na oficjalnych wynikach znajdują się zawodnicy, nieposiadający odpowiednich uprawnień do startu w danym konkursie (próbie);
 - warunki techniczne były niezgodne z wymaganymi dla danego konkursu lub próby.
4. O nieważności wyników zawodów decyduje kolegium sędziów:
 - PZJ - dla zawodów ogólnopolskich;
 - WZJ - dla zawodów rangi niższej niż ogólnopolskie.

Artykuł 12. DELEGAT SĘDZIOWSKI PZJ

1. Na zawody ogólnopolskie wszelkiej rangi i we wszystkich dyscyplinach jeździeckich, KS PZJ powołuje delegata sędziowskiego Polskiego Związku Jeździeckiego. W dyscyplinie WKKW rolę delegata PZJ pełni sędzia główny.
2. Delegat sędziowski PZJ:
 - nie może pochodzić z WZJ na terenie którego rozgrywane są zawody;
 - musi posiadać co najmniej klasę 1 sędziowską i aktualną licencję w dyscyplinie, w której rozgrywane są zawody;
 - na zawodach jest członkiem komisji sędziowskiej i zastępcą sędziego głównego;
 - pełni wszelkie funkcje sędziowskie przydzielone mu przez sędziego głównego zawodów;
 - sporządza sprawozdanie z zawodów, które przesyła do KS PZJ w terminie 14 dni od dnia zakończenia zawodów.
3. Delegatem PZJ powinna być osoba z dużym doświadczeniem, gwarantująca ewentualną pomoc komitetowi organizacyjnemu zawodów we wszystkich sprawach, w których jest to jest możliwe. Delegat sędziowski powinien dostarczyć wszelkie niedociągnięcia organizacyjne, a w rozmowie z przedstawicielem KO zwrócić na nie uwagę lub wyjaśnić wątpliwości. Wszystkie te sprawy powinny być wymienione w sprawozdaniu z zawodów.
4. Wzór sprawozdania delegata sędziowskiego PZJ zawierają dokumenty do pobrania na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 13. DELEGAT SĘDZIOWSKI WZJ

1. Na zawody rangi niższej niż ogólnopolskie, we wszystkich dyscyplinach jeździeckich, KS WZJ na terenie którego organizowane są zawody, powołuje delegata sędziowskiego Wojewódzkiego Związku Jeździeckiego. W dyscyplinie WKKW rolę delegata WZJ pełni sędzia główny.

2. Delegat sędziowski WZJ:

- nie może pochodzić z klubu lub ośrodka, na terenie którego rozgrywane są zawody;
- musi posiadać co najmniej klasę 2 sędziowską i aktualną licencję w dyscyplinie, w której rozgrywane są zawody;
- na zawodach jest członkiem komisji sędziowskiej i zastępcą sędziego głównego;
- pełni wszelkie funkcje sędziowskie przydzielone mu przez sędziego głównego zawodów;
- sporządza sprawozdanie z zawodów, które przesyła do KS WZJ w terminie 14 dni od dnia zakończenia zawodów.

3. Delegatem sędziowskim WZJ powinna być osoba o doświadczeniu, gwarantującym ewentualną pomoc komitetowi organizacyjnemu zawodów we wszystkich sprawach, w których jest to możliwe. Delegat sędziowski powinien dostarczyć wszelkie niedociągnięcia organizacyjne, a w rozmowie z przedstawicielem KO zwrócić na nie uwagę lub wyjaśnić wątpliwości. Wszystkie te sprawy powinny być zapisane w sprawozdaniu z zawodów.

4. Wzór sprawozdania delegata sędziowskiego WZJ zawierają dokumenty do pobrania na stronie internetowej PZJ.

Artykuł 14. MINIMALNA LICZBA OSÓB OFICJALNYCH

Zawarte w poniższych tabelach liczby sędziów, są liczbami minimalnymi, ale organizatorzy mogą powołać liczniejsze komisje sędziowskie, uzgodnione z sędzią głównym zawodów również ze względu na pracę w nich sędziów odbywających praktykę.

1. Ujeżdżenie.

Lp.	Funkcja	MP, OOM	ZO		ZR	
			kl. L-C	kl. L-N	kl. L-N	kl. L-N
1.	Komisja sędziowska	5	3	2	2	
			kl. C-CS	kl. C-CS	kl. C-CS	
			5	3	3	
2.	Min. liczba sędziów z kl.1	5	3	1-SG	1-SG	
3.	Min. liczba sędziów z kl. 2	-	2	1-2	1-2	
4.	Komisarze	3	3	1	1	
5.	Komisja Odwoławcza	2	-	-	-	
6.	Gospodarz toru (w komisji)	1	1	1	1	
7.	Delegat weterynaryjny	1	-	-	-	
8.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1	1	
9.	Sekretarze sędziowego	5	3-5	2-3	2-3	

Przepisy o sędziach jeździeckich. Wydanie 5.0. Obowiązują od dnia 1 września 2008 roku.

11

Uwaga: Liczba przejazdów, które może sędziować jedna komisja sędziowska na czworoboku nie powinna przekraczać 40 dziennie. Gdy liczba startów przekracza o 10% powyższy limit należy powołać kolejną komisję lub rozgrywać zawody w ciągu większej liczby dni.

2. Skoki przez przeszkody.

Lp.	Funkcja	MP, OOM	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	4	4	4
2.	Min. liczba sędziów z kl. 1	3	3	-
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	1	1	2
4.	Komisarze	3	3	1
5.	Delegat techniczny	1	-	-
6.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
7.	Gospodarz toru	1	1	1
8.	Asystent gospodarza toru	1	1	-
9.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
10.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1

3. Wszechstronny Konkurs Konia Wierzchowego

Lp.	Funkcja	MP, OOM	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	3	2 ^(a) -3 ^(b)	2 ^(a) -3 ^(b)
2.	Min. Liczba sędziów z kl. 1	3	2	2
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	-	1	1
4.	Delegat techniczny	1	1	1
5.	Komisarze	4	3	2
6.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
7.	Gospodarz toru	1	1	1
8.	Asystent gospodarza toru	1	1	-
9.	Asystent delegata technicznego	1	-	-
10.	Delegat weterynaryjny	1	1	-
11.	Lek. weterynarii- członek kom. wet.	1	-	-
12.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
13.	Sekretarze sędziowego (liczba min.)	3	2-3	2-3
14.	Sędziowie (z min. klasą 3) - przeszkodowi, pomocniczy	Liczba uzgodniona z del. techn.		

(a) – dot. zawodów 2*; (b) – dot. zawodów 3* i wyższych.

Uwaga: Liczba przejazdów, które może sędziować jedna komisja sędziowska na czworoboku nie powinna przekraczać 40 dziennie. Gdy liczba startów przekracza o 10% powyższy limit należy powołać kolejną komisję lub rozgrywać próbe ujeżdżenia w ciągu większej liczby dni.

12 Przepisy o sędziach jeździeckich. Wydanie 5.0. Obowiązują od dnia 1 września 2008 roku.

4. Powołenie

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	5	3	3
2.	Min. Liczba sędziów z kl. 1	5	1	-
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	-	2	3
4.	Komisarze	4	2	2
5.	Delegat techniczny	1	1	1
6.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
7.	Gospodarz toru	1	1	1
8.	Asystent gospodarza toru	1	-	-
9.	Delegat weterynaryjny	1	1	-
10.	As. delegata wet.	1	-	-
11.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
12.	Sędzia w biurze zawodów	1	1	1
13.	Sekretarze sędziowego (liczba min.)	5	3	3
14.	Sędziowie (z min. klasą 3) - przeskodowi, startowi, pomocniczy itp.	Liczba w uzgodnieniu z DT		

Uwaga: Liczba przejazdów, które może sędziować jedna komisja sędziowska na czworoboku nie powinna przekraczać 40 dziennie. Gdy liczba startów przekracza o 10% powyższy limit należy powołać kolejną komisję lub rozgrywać próbę ujeżdżenia w ciągu większej liczby dni.

5. Woltyżerka

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska z sędzią PZJ	3	3	2
2.	Min. Liczba sędziów z kl. 1	2	1	-
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	1	2	2
4.	Komisarze	2	2	1
5.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
6.	Delegat techniczny	1	-	-
7.	Delegat weterynaryjny	1	1	-
8.	Lek. weterynarii- członek kom. wet.	1	-	-
9.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
10.	Sekretarze sędziowego (liczba min.)	3	3	2

6. Rajdy

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	3	3	3
2.	Min. Liczba sędziów z kl. 1	2	1	-
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	1	2	2
4.	Komisarze	2	2	1
5.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
6.	Sędzia w biurze zawodów	1	1	1
7.	Gospodarz toru	1	1	1
8.	Delegat techniczny	1	1	1
9.	Delegat weterynaryjny	1	1	-
10.	Lek. weterynarii- członek kom. wet.	3	3	2
11.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
12.	Sędziowie startowi, pomocniczy	w uzgodnieniu z del. techn.		

Uwaga: Na jednego lekarza weterynarii może przypadać maksymalnie 15 koni.

7. Reining

Lp.	Funkcja	MP	ZO	ZR
1.	Komisja sędziowska	3	3	2
2.	Min. Liczba sędziów z kl. 1	2	1	-
3.	Min. Liczba sędziów z kl. 2	1	2	2
5.	Komisarze	2	1	1
6.	Komisja Odwoławcza	2	-	-
7.	Gospodarz toru	1	1	1
8.	Delegat techniczny	1	-	-
9.	Delegat weterynaryjny	1	-	-
10.	Członek kom. wet.	1	1	-
11.	Lek. weterynarii zawodów	1	1	1
12.	Sędziowie pomocniczy	w uzgodnieniu z SG		

Artykuł 15. KOSZTY OSÓB OFICJALNYCH

Komitet organizacyjny zawodów ponosi pełne koszty:

- ekwiwalentu;
- podróży;
- zakwaterowania;
- wyżywienia;

osób oficjalnych zaproszonych przez siebie, kolegia sędziów PZJ/WZJ lub wyznaczonych przez Międzynarodową Federację Jeździecką (FEI).

1. Ekwiwalent przysługuje za każdy dzień faktycznej i niezbędnej obecności sędziego.

2. Jeżeli na zawodach przeprowadzany jest przegląd weterynaryjny koni, który odbywa się w przeddzień rozpoczęcia zawodów, to obecnym na przeglądzie osobom oficjalnym należy się ekwiwalent za ten dzień.

3. Na zawodach krajowych stawka ekwiwalentu dziennego wynosi 5%, średniego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce, ustalonego za rok poprzedni przez GUS. Dzienny ekwiwalent sędziowski w roku bieżącym jest podany w załączniku do pobrania na stronie internetowej PZJ.

4. Osobom oficjalnym przysługuje wymieniony w poniższej tabeli % stawki dziennej ekwiwalentu:

Przewodniczący komisji sędziowskiej	150%
Delegat techniczny WKKW	
Członkowie komisji sędziowskiej	
Przewodniczący Komisji Sędziowskiej WKKW	
Delegat techniczny	100%
Asystent delegata technicznego WKKW	
Komisarze zawodów	
Członkowie komisji weterynaryjnej	
Członkowie komisji odwoławczej	
Gospodarz toru	
Sędziowie z klasą 3 przy przeszkodach w próbie terenowej WKKW lub powożenia	75%
Sędziowie i komisarze z klasą 3:	
Sędziowie, niezależnie od posiadanej klasy:	
<ul style="list-style-type: none"> • na starcie lub mecie; • sekretarze w konkursach ujeżdżenia; • inni pomocniczy. 	50%

5. Na zawodach międzynarodowych w Polsce stawka dziennego ekwiwalentu dla osób powołanych przez FEI jest zgodna z Przepisami FEI w danej dyscyplinie.

6. Ekwiwalent przysługuje za czas pracy do 10 godzin. Jeżeli komitet organizacyjny zawodów przewiduje, że czas trwania dnia zawodów będzie dłuższy niż 10 godzin, to powinien zatrudnić większą liczbę sędziów. Jeżeli komisja pozostała w pierwotnym składzie, a czas pracy sędziów przekroczył 10 godzin, to stawka ekwiwalentu za ten dzień wzrasta o 50%. Uzgodnienie z organizatorem konieczności zwiększenia stawki ekwiwalentu należy do obowiązków sędziego głównego.

7. Wynagrodzenie za koncepcję i projekt budowy toru przeszkód, gospodarz toru ustala z organizatorem zawodów.

8. Koszty podróży:

8.1. za przyjazd samochodem - wg oficjalnej stawki kilometrowej zgodnie z liczbą przejechanych kilometrów. Jeżeli jednym samochodem przyjechało kilka osób, to zwrot kosztów przejazdu przysługuje tylko jednej z nich.

8.2. inne środki komunikacji rozliczane są zgodnie z ceną posiadanego biletu.

9. Zakwaterowanie i wyżywienie:

- 9.1. komitet organizacyjny zobowiązany jest zapewnić osobom oficjalnym pokoje 1–2 osobowe z łazienką oraz 3 posiłki dziennie;
- 9.2. sędziom międzynarodowym (FEI) przysługuje pokój 1-osobowy;
- 9.3. w przypadku niezapewnienia wyżywienia, organizator wyplaca ekwiwalent w wysokości 50 zł. dziennie.

10. W przypadku innych propozycji finansowych, komitet organizacyjny zawodów musi je uzgodnić z osobami zainteresowanymi przed przyjazdem na zawody.

Artykuł 16. KONFLIKT INTERESÓW

1. Na zawodach rangi: Mistrzostw Polski, Mistrzostw Polski Młodych Koni, Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży oraz Finału Pucharu Polski, nie mogą pełnić żadnych funkcji oficjalnych osoby:

- które są właścicielami koni startujących na zawodach;
 - których rodzina w pierwszym stopniu pokrewieństwa startuje na zawodach.
2. Na zawodach krajowych pozostałych rang, osoby, które spełniają chociaż jeden z wymienionych w punkcie 1 warunków, nie mogą na tych zawodach pełnić funkcji:
- sędziego głównego;
 - członka zespołu orzekającego w konkursie go dotyczącym;
 - członka komisji odwoławczej;
 - arbitra oceniającego styl.

Artykuł 17. KOMISARZ GENERALNY PZJ

1. KS PZJ powołuje komisarza generalnego PZJ, który sprawuje kontrolę komisaryczną nad wszystkimi dyscyplinami jeździeckimi.

2. Komisarzem generalnym PZJ może zostać sędzia, który:

- 2.1. posiada co najmniej 1 klasę sędziowską w przynajmniej dwóch dyscyplinach olimpijskich;
- 2.2. posiada uprawnienia komisarza FEI;
- 2.3. zna język angielski.

3. Do obowiązków komisarza generalnego PZJ należy:

- 3.1. powoływanie szefów komisarzy na zawodach od rangi ZO wzwyż;
- 3.2. ocena pracy komisarzy na zawodach od rangi ZO wzwyż;
- 3.3. szkolenie sędziów w zakresie obowiązków komisarzy;
- 3.4. kwalifikacja sędziów na kurs komisarzy FEI;
- 3.5. weryfikacja listy komisarzy FEI w poszczególnych dyscyplinach.

4. Komisarz generalny jest zobowiązany do:

- 4.1. współpracy z komisarzem koordynatorem FEI;
- 4.2. udziału w szkoleniach FEI;

4.3. składania KS PZJ rocznych sprawozdań ze swojej działalności.

Artykuł 18. KRAJOWY SĘDZIA JEŹDZIECKI

1. Krajowym, jeździeckim sędzią sportowym może zostać osoba:
 - 1.1. pełnoletnia;
 - 1.2. posiadająca przynajmniej średnie wykształcenie;
 - 1.3. spełniająca warunki określone w artykułe 48 ust. 2 ustawy o sporcie kwalifikowanym, z dnia 29 lipca 2005 roku, czyli:
 - posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych;
 - korzystająca z pełni praw publicznych;
 - która pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu, przepisów i regulaminów PZJ oraz Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI);
 - która, podda się odpowiedzialności dyscyplinarnej;
 - 1.4. posiadająca:
 - przynajmniej brązową odznakę jeździecką lub
 - uzyskaną w swojej karierze jeździeckiej klasę sportową;
 - zaświadczenie o braku przeciwwskazań do wykonywania funkcji sędziego jeździeckiego, wystawione przez uprawnionego lekarza medycyny sportowej;
 - 1.5. która zda egzamin kończący podstawowy kurs sędziowski w jednej z dyscyplin jeździeckich i złoży ślubowanie o poniższej treści:

„Ślubuję uroczyście, pełnić sumiennie obowiązki sędziego jeździectwa, dbając o dobrostan koni, podejmować decyzje zgodnie z wszelkimi obowiązującymi przepisami jeździeckimi, być sędzią przyjaznym i sprawiedliwym, kierować się bezstronnością, zasadami etyki, oraz zawsze przestrzegać zasadę fair play.”

Artykuł 19. ZMIANA DANYCH OSOBOWYCH SĘDZIEGO

Sędzia zmieniający nazwisko, dane kontaktowe (adres zamieszkania, telefon lub adres mailowy) zobowiązany jest zawiadomić o tym na piśmie KS WZJ i KS PZJ.

Artykuł 20. LICENCJE SĘDZIOWSKIE

1. Do pełnienia funkcji sędziowskich, niezbędne jest posiadanie licencji sędziowskiej. Sędziowska licencja jeździecka jest przyznawana oddzielnie w każdej dyscyplinie jeździeckiej, po ukończeniu kursu podstawowego lub licencyjnego, na okres 4 lat.
2. Okres ważności licencji sędziowskiej rozpoczyna się w dniu zatwierdzenia przez KS PZJ protokołu kursu podstawowego lub licencyjnego, a kończy z dniem 31 grudnia, czwartego roku po uzyskaniu licencji. Rok, w którym uzyskano licencję liczy się jako pierwszy. Okres

ważności licencji uzyskanej na kursie organizowanym w IV kwartale roku, jest zaliczany od 1 stycznia roku następnego.

3. Koszt licencji sędziowskiej ustalony jest przez zarząd PZJ i publikowany na stronie internetowej Związku. Licencja jest opłacana przez sędziego na okres czterech lat.
4. Sędziowie znajdujący się na aktualnej liście sędziów FEI, otrzymują automatycznie krajową licencję sędziowską w dyscyplinie, w której posiadają uprawnienia międzynarodowe.
5. Licencje sędziowskie nadaje i odbiera – zgodnie z ustawą o sporcie kwalifikowanym - Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego.

Artykuł 21. KLASY SĘDZIOWSKIE

1. Pełnienie funkcji osób oficjalnych na zawodach jeździeckich, zależy od posiadanej klasy sędziowskiej.
2. Uprawnienia krajowego sędziego jeździeckiego określają cztery klasy sędziowskie – wymienione w kolejności ich nadawania, które zależą od posiadanych kwalifikacji i doświadczenia:
 - klasa 3;
 - klasa 2;
 - klasa 1;
 - klasa państwowa - P.
3. Klasy sędziowskie nadaje Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ).

Artykuł 22. MIĘDZYNARODOWY SĘDZIA JEŹDZIECKI

1. Międzynarodowym sędzią jeździeckim może zostać osoba, której uprawnienia zostaną przyznane przez Międzynarodową Federację Jeździecką (FEI – Federation Equestre Internationale).
2. Kandydatów na sędziów międzynarodowych opiniuje i zgłasza do FEI Kolegium Sędziów Polskiego Związku Jeździeckiego (KS PZJ).
3. Warunkiem zgłoszenia kandydata na sędziego międzynarodowego jest:
 - posiadanie co najmniej klasy 1 i aktualnej licencji w danej dyscyplinie jeździeckiej;
 - spełnienie wymogów dotyczących kandydatów na sędziów międzynarodowych zawartych w przepisach FEI danej dyscypliny jeździeckiej;
 - duża aktywność sędziowska połączona z przestrzeganiem wysokich norm etycznych;
 - pozytywna opinia KS PZJ.

4. Procedura zdobywania klas sędziowskich międzynarodowych jest opisana szczegółowo w przepisach międzynarodowych poszczególnych dyscyplin jeździeckich. Promocje sędziów międzynarodowych prowadzi Międzynarodowa Federacja Jeździecka (FEI).

Artykuł 23. LISTY EWIDENCYJNE SĘDZIÓW

1. KS PZJ prowadzi ewidencję sędziów na następujących listach:

1.1. lista krajowa	obejmuje sędziów posiadających klasę 1 i państwową oraz aktualną licencję;
1.2. lista regionalna	obejmuje sędziów posiadających klasę 2 i aktualną licencję;
1.3. lista podstawowa	obejmuje sędziów posiadających klasę 3 i aktualną licencję;
1.4. lista sędziów nieaktywnych	obejmuje sędziów nie posiadających aktualnej licencji bez względu na klasę sędziowską.

2. Listy sędziów są ogłaszane na stronie internetowej www.pzj.pl i aktualizowane kwartalnie.

3. Warunkiem wpisania na listę sędziów aktywnych jest uzyskanie licencji.

4. Warunkiem obecności sędziego na listach sędziów aktywnych jest, oprócz posiadania aktualnej licencji sędziowskiej, pełnienie na zawodach przynajmniej trzech funkcji na trzech zawodach w czasie ostatnich 24 miesięcy. Nie spełnienie tych warunków powoduje przeniesienie sędziego na listę sędziów nieaktywnych, nawet jeżeli posiada aktualną licencję.

5. Przywrócenie na listę sędziów aktywnych możliwe jest po ponownym ukończeniu kursu licencyjnego i pełnieniu w ciągu 12 miesięcy przynajmniej dwóch różnych funkcji sędziowskich.

Artykuł 24. KURSY SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia ma obowiązek aktualizowania swojej wiedzy i uczestniczenia w kursach licencyjnych i doszkaltujących.

2. Wojewódzkie Związki Jeździeckie sprawują nadzór nad kursami sędziowskimi organizowanymi na terenie ich województw. Organizowane są następujące rodzaje kursów:

- podstawowe - nadające licencję sędziego sportowego i 3 klasę;
- licencyjne - aktualizujące licencję sędziowską;
- kwalifikacyjne - przygotowujące sędziego do awansu;
- doszkaltujące - poszerzające i odświeżające wiedzę.

3. Kierownika kursu wyznacza KS WZJ, wykładowców i egzaminatorów zatwierdza KS PZJ. Kolegium sędziów PZJ co dwa lata publikuje listę sędziów uprawnionych do prowadzenia tych kursów.

4. Wykaz i wzory wymaganych dokumentów dotyczących poszczególnych kursów zawiera załącznik do pobrania na stronie internetowej.

5. Kierownik kursu odpowiada za:

- organizację zakwaterowania i wyżywienia uczestników kursu, wykładowców i egzaminatorów;
- zebranie niezbędnych, wypełnionych dokumentów i zdjęć;
- zorganizowanie obowiązkowego egzaminu;
- dostarczenie do KS PZJ protokołu ukończenia kursu w terminie 14 dni od daty jego zakończenia.

6. Komisję egzaminacyjną stanowią wykładowcy kursu i delegat KS PZJ.

7. Kandydaci na kurs podstawowy mogą przystąpić do zajęć pod warunkiem złożenia u kierownika kursu wypełnionej ankiety sędziowskiej. Pozostałe niezbędne dokumenty osobowe muszą być dostarczone kierownikowi kursu i przesłane przez niego do biura KSPZJ w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. Niedostarczenie dokumentów w podanym terminie może spowodować skreślenie kandydata z listy absolwentów kursu.

8. Kursy są organizowane oddzielnie w każdej dyscyplinie jeździeckiej.

Artykuł 25. ZGŁOSZENIE KURSU SĘDZIOWSKIEGO

1. Warunkiem wydania zgody na zorganizowanie kursu sędziowskiego jest zgłoszenie do KS PZJ na właściwym formularzu, którego wzór zawierają dokumenty do pobrania na stronie internetowej PZJ.

2. Do wniosku musi być dołączony ujęty w punktach program kursu.

3. Wymienione dokumenty są przesyłane do Kolegium Sędziów PZJ.

4. KS PZJ może nie wyrazić zgody na zorganizowanie kursu.

5. Zorganizowany kurs kończy się egzaminem pisemnym i praktycznym.

6. KS PZJ deleguje na egzamin swojego przedstawiciela, który jest członkiem komisji egzaminacyjnej.

7. Protokół egzaminu – wzór w załączniku do pobrania na stronie internetowej - jest podpisywany przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i delegata KS PZJ.

Artykuł 26. NADAWANIE UPRAWNIEŃ KLASY 3

1. Nadanie licencji sędziego sportowego i klasy 3 sędziowskiej w danej dyscyplinie jeździeckiej następuje po ukończeniu kursu podstawowego i spełnieniu warunków określonych art. 16.

2. Zatwierdzone przez KS PZJ protokół z egzaminu przeprowadzonego na zakończenie kursu podstawowego, jest równoznaczny z decyzją o przyznaniu licencji i klasy 3 sędziowskiej.

3. Sędzia klasy 3 może być - po spełnieniu warunków określonych przez sędzię-promotora - członkiem zespołu orzekającego komisji sędziowskiej.

4. Sędziowie z klasą 3 mogą po odpowiednim przeszkoleniu i zaakceptowaniu przez sędziego głównego zawodów, pełnić funkcję sędziów przeszkodowych w dyscyplinach: WKKW i powożeniu.

Artykuł 27. LISTY INTERNETOWE I LEGITYMACJE SĘDZIOWSKIE

1. Po zdaniu egzaminu kończącego podstawowy kurs sędziowski i dostarczeniu kompletu wymaganych dokumentów, sędziowie są umieszczani w tabeli ewidencyjnej sędziów klasy 3, w portalu internetowym Polskiego Związku Jeździeckiego (www.pzj.pl).

2. Umieszczenie sędziów w portalu ma miejsce w ciągu 14 dni od dostarczenia do KS PZJ dokumentów z kursu sędziowskiego.

3. Od momentu umieszczenia nazwisk w portalu internetowym Związku, sędziowie mogą pełnić odpowiednie funkcje na zawodach.

4. W ciągu 30 dni od momentu dostarczenia do KS PZJ kompletu dokumentów, sędziowie otrzymują legitymacje sędziowskie, które są przesyłane na adres pocztowy wymieniony w deklaracji sędziowskiej.

5. Wymienione powyżej warunki dotyczą również sędziów awansowanych z klas 2 na pierwszą i z klasy 1 na państwową.

Artykuł 28. AWANSOWANIE SĘDZIÓW

1. Warunkiem awansu na wyższą klasę sędziowską jest:

- 1.1. wybór promotora;
 - 1.2. otrzymanie pisemnej ścieżki awansowej ustalonej przez sędzię-promotora;
 - 1.3. otrzymanie zgody właściwego kolegium sędziów na zaproponowany program awansowy;
 - 1.4. zrealizowanie ustalonego przez sędzię-promotora programu awansowego;
 - 1.5. zdanie pisemnego i praktycznego egzaminu kwalifikacyjnego.
2. Procedury awansowe są opisane szczegółowo w artykułach 28-30.

Artykuł 29. UPRAWNIENIA SĘDZIÓW Z KLASĄ 1

1. Sędziowie posiadający klasę 1 mogą pełnić funkcje sędziowskie w dyscyplinach jeździeckich w których posiadają aktualne licencje:

- 1.1. na zawodach krajowych wszelkie funkcje sędziowskie i komisaryczne;
- 1.2. na zawodach międzynarodowych rozgrywanych w Polsce funkcje:
 - członka komisji sędziowskiej;
 - komisarza;

2. Sędziowie posiadający klasę 1 w dyscyplinie ujeżdżenia są uprawnieni do sędziowania próby ujeżdżenia w dyscyplinie WKKW na zawodach krajowych.

3. Pełnienie funkcji sędziowskich na zawodach międzynarodowych rozgrywanych w Polsce, przez sędziego posiadającego tylko uprawnienie krajowe, jest uwarunkowane znajomością języka obcego.

Artykuł 30. KLASA PAŃSTWOWA

1. Przyznanie sędziemu klasy państwowej jest docenieniem:

- aktywności sędziowskiej;
- postawy etycznej reprezentowanej przez cały okres działalności;
- zasług w dziedzinie szkolenia młodych sędziów;
- powszechnej, dobrej opinii o kandydacie.

2. Warunkiem przyznania sędziemu klasy państwowej w danej dyscyplinie jeździeckiej jest:

- 2.1. posiadanie przez kandydata przynajmniej klasy 1 sędziowskiej;
- 2.2. pisemna rekomendacja udzielona przez trzech sędziów posiadających klasę państwową lub klasę międzynarodową;
- 2.3. staż sędziowski powyżej 25 lat;
- 2.4. pozytywna opinia KS PZJ.

Artykuł 31. SĘDZIA PROMOTOR

1. Promotorem jest sędzia znajdujący się na liście promotorów, prowadzonej przez KS PZJ, co daje uprawnienia do opieki nad karierą sędziowską kandydata do awansu.

2. Promotorem może być sędzia z licencją przynajmniej klasy 1 w danej dyscyplinie jeździeckiej, posiadający duże doświadczenie sędziowskie, niezbędną wiedzę i cieszący się zaufaniem innych sędziów.

3. Zadaniem promotora jest przygotowanie sędziego do zmiany klasy i praktyczne sprawdzenie:

- kwalifikacji merytorycznych;
- predyspozycji do pełnienia funkcji sędziego głównego zawodów;
- ocena postawy etycznej.

4. Promotorów powołuje KS PZJ uzgadniając kandydaturę z KS WZJ.

5. KS PZJ ogłasza listę promotorów w Internecie.

6. Listy promotorów są aktualizowane co dwa lata kalendarzowe.

Artykuł 32. OBOWIĄZKI SĘDZIEGO PROMOTORA

1. Sędziowie, którzy chcą awansować, mogą wybrać sędziego promotora z listy PZJ, bez względu na region z którego pochodzi promotor.

2. Wybrany sędzia promotor musi przeprowadzić z kandydatem rozmowę kwalifikacyjną, w której poznaje dotychczasową karierę sędziowską, ocenia szanse awansowe kandydata i określa wytyczne procesu awansowego oraz prawdopodobny czas jego trwania. Wynikiem tej rozmowy jest zgoda na prowadzenie procesu awansowego kandydata.

3. Wybrany promotor może nie wyrazić zgody na zajmowanie się kandydatem.

4. W przypadku nadzoru nad ścieżką awansową z klasy 3 na 2, promotor kontaktuje się z macierzystym KS WZJ kandydata, a w przypadku awansowania z klasy 2 na 1, z KS PZJ.

5. W przypadku pozytywnego zakończenia rozmowy kwalifikacyjnej, promotor biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenie kandydata musi w formie pisemnej ustalić:

- program edukacyjny dotyczący danego kandydata;
- liczbę i rodzaje funkcji sędziowskich, które powinien pełnić kandydat;
- uzasadnić wybór ustalonej ścieżki awansowej kandydata;
- wysłać wymienione utworzone dokumenty do odpowiedniego KS.

6. Liczba, rodzaj, częstotliwość i miejsce pełnionych funkcji sędziowskich na zawodach zależą od ustalonego przez promotora planu pracy.

7. Po otrzymaniu dokumentów promotora KS informuje, o wyrażeniu zgody na proponowaną ścieżkę awansową lub uzasadnia odmowę.

8. W przypadku zgody KS zakłada teczkę awansową kandydata, w której będą gromadzone wszelkie opinie i informacje o kandydacie.

9. Na koniec każdego roku kalendarzowego promotor pisze wnikliwą opinię o postępach uzyskiwanych przez kandydata, i może skorygować ścieżkę awansową modyfikując ustalony plan pracy. Dokumenty te są dostarczane do właściwego KS i włączone doteczki kandydata.

Artykuł 33. OBOWIĄZKI SĘDZIEGO-KANDYDATA DO AWANSU

1. Warunkiem rozpoczęcia procedury promocyjnej jest akceptacja ustalonego przez promotora programu ścieżki awansowej przez właściwe KS. W przypadku odmowy, kandydat ma prawo poznać jej powód.

2. Kandydat musi realizować plan nakreślony przez promotora. W innym przypadku całość procedur awansowych ulega anulowaniu. O fakcie tym promotor powiadamia właściwe KS.

3. W przypadkach losowych kandydat może zwrócić się do promotora o przesunięcie lub przedłużenie okresu awansowego. W takim przypadku promotor powiadamia o swojej decyzji właściwe KS.

4. Kandydat ma obowiązek prowadzić rzetelnie książkę pełnionych funkcji sędziowskich przez cały czas trwania ścieżki awansowej. Wszystkie pełnione funkcje potwierdza promotor.

5. Promotor ma prawo delegować kandydata na zawody, na których sam nie będzie obecny i przekazać nadzór nad kandydatem innemu sędziemu. Może również ustalić z sędzią głównym zawodów funkcje, które ma pełnić przekazany kandydat. Po zawodach promotor zbiera opinie o pracy kandydata i wystawia ocenę potwierdzając wpis w książeczce funkcji sędziowskich kandydata.

6. W przypadkach losowych lub braku możliwości współpracy, kandydat ma prawo zmienić promotora.

7. Współpraca z nowym promotorem rozpoczyna się od:

- analizy opinii o kandydacie wystawionej przez poprzedniego promotora;
- poznania dotychczasowej ścieżki awansowej kandydata;
- ustaleniu nowej lub utrzymaniu dotychczasowej ścieżki awansowej.

9. Nowy promotor pisemnie wyraża zgodę na prowadzenie kandydata.

10. Wniosek awansowy sporządza KS macierzystego WZJ sędziego kandydata.

Artykuł 34. EGZAMIN SĘDZIOWSKI

1. Po zakończeniu procesu awansowego i stwierdzeniu gotowości kandydata do otrzymania awansu, promotor zgłasza ten fakt odpowiedniemu KS.

2. KS analizuje dostarczone dokumenty i dokonuje oceny realizacji procedur awansowych. W przypadku pozytywnej opinii, kandydat kierowany jest na egzamin końcowy.

3. Egzamin przeprowadzany jest na zawodach w danej dyscyplinie, których ranga zależy od klasy, na którą ma być promowany kandydat. Kandydat musi pełnić na tych zawodach funkcję sędziego głównego, pod nadzorem promotora lub ustalonego z promotorem sędziego. Procedurę egzaminu praktycznego ustala komisja egzaminacyjna z organizatorem zawodów i sędzią głównym.

4. W trakcie zawodów kandydat jest poddawany egzaminowi pisemnemu i ustnemu.

5. W przypadku egzaminowania sędziów z klasy 3 na 2, egzamin jest przeprowadzany na zawodach regionalnych, a w komisji sędziowskiej musi znajdować się sędzia wyznaczony przez KSPZJ.

6. W przypadku egzaminowania sędziów z klasy 2 na 1, egzamin jest przeprowadzany na zawodach ogólnopolskich, a w komisji sędziowskiej musi znajdować się sędzia wyznaczony przez KSPZJ.

7. Komisja egzaminacyjna składa się co z najmniej 2 osób.

Artykuł 35. OKRES PRZEJŚCIOWY PRZEPISÓW

1. Sędziowie, którzy rozpoczęli starania o awans po dniu 1 stycznia 2007 roku, muszą znaleźć promotora i poddać się procedurom awansowym opisanym w niniejszych przepisach.
2. Sędziowie, którzy rozpoczęli procedurę awansową przed 31 grudnia 2006 roku, dokonują wyboru i przeprowadzają ją:
 - zgodnie z przepisami o sędziach obowiązującymi do dnia 31 sierpnia 2008 roku; lub
 - zgodnie z zasadami obowiązującymi w niniejszych przepisach.

Artykuł 36. OCENA SĘDZIEGO

1. Ocena sędziego przeprowadzana jest:
 - 1.1. w przypadku awansu – przez sędziego-promotora;
 - 1.2. na żądanie kolegiów sędziów PZJ lub WZJ.
2. W przypadku negatywnej oceny działalności merytorycznej lub postawy etycznej sędziego, KS PZJ może:
 - wysłać do sędziego list pouczający;
 - odrzucić wniosek awansowy;
 - skierować sędziego na kurs doszkalający;
 - skierować sędziego na egzamin centralny;
 - wykreślić okresowo sędziego z listy sędziów PZJ;
 - wystąpić o wykreślenie sędziego z listy sędziów FEI;
 - skierować sprawę do komisji prawa i dyscypliny PZJ zawieszając ważność licencji do momentu ogłoszenia prawomocnego orzeczenia.
3. Od decyzji KS PZJ przysługuje odwołanie do zarządu PZJ.

Artykuł 37. UJEŹDZENIE - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sekretarza sędziego i asystenta sędziego przy literze C;
- 1.2. sędziego w biurze zawodów;
- 1.3. asystenta komisarza.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na ZR;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej na ZR lub ZO;
- 2.3. komisarza;
- 2.4. sędziego próby ujeżdżenia na ZR w dyscyplinie WKKW;
- 2.5. sędzia klasy 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Przepisy o sędziach jeździeckich. Wydanie 5.0. Obowiązują od dnia 1 września 2008 roku.

25

Artykuł 38. SKOKI - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sędziego w biurze zawodów;
 - 1.2. sekretarza komisji sędziowskiej;
 - 1.3. sędziego mierzącego drugi czas;
 - 1.4. asystenta komisarza;
- pod nadzorem sędziego głównego:
- 1.5. sędziego mierzącego pierwszy czas;
 - 1.6. sędziego dyktującego błędy;
- pod nadzorem sędziego głównego, po ustaleniu z promotorem:
- 1.7. sędziego prowadzącego konkurs.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na ZR;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej;
- 2.3. komisarza;
- 2.4. sędziego na rowie z wodą na ZR lub ZO.
- 2.5. sędzia klasy 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Artykuł 39. WKKW - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- w próbie ujeżdżenia:
- 1.1. sekretarza sędziego;
 - 1.2. asystenta sędziego przy literze C;
- w próbie terenowej:
- 1.3. sędziego na starcie i mecie odcinka A i C, sędziego w wyznaczonych miejscach zatrzymań;
 - 1.4. sędziego przy przeszkodzie na odcinku D;

w próbie skoków:

- 1.5. sekretarza komisji sędziowskiej;
- 1.6. sędziego mierzącego drugi czas.
- 1.7. asystenta komisarza;
- 1.8. sędziego w biurze zawodów;

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na zawodach rangi ZR;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej na ZR lub ZO;
- 2.3. sędziego startu i mety odcinka D;
- 2.4. szefa komisarzy na ZR, komisarza na ZO lub wyższych;
- 2.6. sędzia klasy 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Przepisy o sędziach jeździeckich. Wydanie 5.0. Obowiązują od dnia 1 września 2008 roku.

26

Sędzia klasy 2 w WKKW, może pełnić funkcje sędziego w dyscyplinie ujeżdżenia na zawodach rangi ZR, w konkursach do klasy C włącznie.

Artykuł 40. POWOŻENIE - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sędziego w biurze zawodów lub w biurze obliczeń wyników;
- 1.2. sekretarza lub asystenta sędziego w konkursie ujeżdżenia;
- 1.3. sędziego startera w maratonie;
- 1.4. sędziego mierzącego czas odcinków w maratonie;
- 1.5. sędziego obserwatora w maratonie;
- 1.6. asystenta sędziego przy przeszkodzie w maratonie;
- 1.7. sędziego na placu konkursowym;
- 1.8. asystenta komisarza;
- 1.9. sędzia z klasą 3 może być wyznaczony do pełnienia funkcji sędziego przy przeszkodzie w maratonie.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego w konkursie ujeżdżenia na ZR i ZO;
- 2.2. sekretarza sędziego w konkursie ujeżdżenia;
- 2.3. sędziego przeszkodowego w maratonie;
- 2.4. asystenta szefa komisarzy;
- 2.5. komisarza;
- 2.6. sędzia z klasą 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Artykuł 41. WOLTYŻERKA - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sekretarza lub asystenta sędziego;
- 1.2. sędziego w biurze zawodów;
- 1.3. asystenta komisarza.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na ZR;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej;
- 2.3. szefa komisarzy na ZR;
- 2.4. komisarza;
- 2.5. sędzia klasy 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Artykuł 42. RAJDY – UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sekretarza sędziego przy bramce weterynaryjnej;

- 1.2. sekretarz lek. weterynarii;
- 1.3. sędziego w biurze zawodów;
- 1.4. asystenta sędziego na starcie i mecie;
- 1.5. asystenta komisarza;
- 1.6. sędziego przy wadze.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na zawodach regionalnych;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej;
- 2.3. komisarza na zawodach regionalnych;
- 2.4. sędziego na linii startu i mety
- 2.5. sędziego przy wadze;
- 2.6. komisarza przy przeglądzie koni;
- 2.7. sędzia klasy 2 może pełnić wszystkie funkcje sędziego klasy 3.

Artykuł 43. REINING - UPRAWNIENIA SĘDZIOWSKIE

1. Sędzia klasy 3 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 1.1. sekretarza sędziego;
- 1.2. sędziego w biurze zawodów;
- 1.3. asystenta komisarza.

2. Sędzia klasy 2 może na zawodach pełnić poniższe funkcje:

- 2.1. sędziego głównego na ZR;
- 2.2. członka komisji sędziowskiej na ZR lub wyższych;
- 2.3. komisarza.

Artykuł 44. SĘDZIOWIE PO 70 ROKU ŻYCIA

1. Sędziowie mogą pełnić funkcje sędziowskie do kalendarzowego końca roku w którym ukończyli 70 lat.
2. Sędzia w stanie spoczynku, posiadający przynajmniej klasę 1, może pełnić na zawodach krajowych funkcje:

- przewodniczącego komisji odwoławczej – jeżeli posiada aktualną licencję sędziowską;
 - członek komisji odwoławczej.
3. Sędzia w stanie spoczynku posiadający przynajmniej 1 klasę, może - po akceptacji KS PZJ - być wykładawcą na kursach sędziowskich.
 4. KS PZJ może przedłużyć ważność uprawnień sędziowskich.

Artykuł 45. ODZNAKI SĘDZIOWSKIE

1. Osobom, które uzyskały uprawnienia sędziowskie i złożyły ślubowanie sędziowskie przysługuje prawo noszenia odznaki sędziowskiej.

2. Odznaki organizacyjne nie mogą być noszone w okresie obowiązywania kary czasowej dyskwalifikacji. Prawomocnie orzeczona kara dyskwalifikacji dożywoitniej pociąga za sobą utratę prawa do noszenia odznaki sędziowskiej.

Artykuł 46. HONOROWA STATUETKA KOLEGIUM SĘDZIÓW

1. Wyróżnieniem nadawanym aktywnym sędziom z wieloletnią praktyką, którzy położyli szczególne zasługi dla rozwoju jeździectwa w Polsce jest Honorowa Statuetka Kolegium Sędziów.
2. Statuetka Honorowa jest wyrazem uznania etyki, wiedzy, bezstronności, niezależności i sprawności sędziowskiej, umiejętności i dużego zaangażowania w sędziowaniu oraz współpracy z kolegium sędziów.
3. Statuetkę honorową można nadać sędziom aktywnie uczestniczącym w pracach komisji sędziowskich oraz kolegium sędziów. Należy zwrócić uwagę na sędziowanie zawodów międzynarodowych, a w szczególności na zawody najwyższej rangi: Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata, Kontynentu lub Polski.
4. Statuetka honorowa może być przyznana po 25 latach aktywnej działalności sędziowskiej.
5. Statuetkę honorową przyznaje w tajnym głosowaniu Kolegium Sędziów PZJ w pełnym składzie członków. Wymagana jest zwykła większość głosów.
6. Wzór statuetki honorowej zawiera załącznik nr 9.
7. Statuetki honorowe są numerowane. Ewidencję prowadzi KS PZJ lub na jego zlecenie Biuro PZJ.
8. Wniosek o przyznanie honorowej statuetki mają prawo składać KS PZJ i KS WZJ . Wniosek powinien być uzasadniony oraz poparty pozytywnym zaopiniowaniem przez trzech sędziów o najwyższych uprawnieniach i długim stażu sędziowskim.
9. Wręczenie statuetek honorowych i odznak sędziowskich winno być organizowane w sposób uroczysty w czasie zawodów lub innych oficjalnych imprez jeździeckich.